

منظر بومی کرمان
پیشه های اکتشافی پژوهشگران منظر

زیر نظر دکتر س. امیرمنه وری
(عضو هیات علمی دانشگاه نهران)

سرشناسه: منصوری، سیدامیر، ۱۳۳۹
عنوان و نام پدیدآور: منظر بومی کرمان: یافته‌های اکتشافی سفر پژوهشگران منظر/زیر نظر سیدامیر منصوری،
پدیده عادلوند؛ مشاوران علمی فرنوش مخلص؛ ویراستار علمی حمیده ابرقویی‌فرد.

شناسه افزوده: عادلوند، پدیده

مشخصات نشر: تهران؛ پژوهشکده هنر، معماری و شهرسازی نظر، ۱۳۹۷

مشخصات ظاهری: ۱۷۷ ص.: مصور (رنگی).

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۸۳۳-۵-۹

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: معماری -- ایران -- کرمان

موضوع: Architecture -- Iran -- Kerman

موضوع: کرمان -- آثار تاریخی

موضوع: Kerman (Iran) -- Antiquities

موضوع: کرمان (استان) -- سیر و سیاحت

موضوع: Kerman (Iran: Province) -- Description and travel

رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ / ۴۸۸ / ۱۴۸۷ NA

رده بندی دیویی: ۷۲۰/۹۵۵۷۲۲

شماره کتابشناسی ملی: ۵۵۵۴۷۲۹

پیر اوور گان

مدیر پژوهشی: سید امیر منصوری (عضو هیأت علمی دانشگاه تهران)

مشاوران علمی: فرنوش مخلص، حمیده ابرقویی

ویراستار علمی: حمیده ابرقویی فرد

سرگروه‌ها: حمیده ابرقویی فرد، سینا اصبری، رشا کیانی،

مرتضی همتی

مسئول سفر: شیوا افشاری

کمیته سفر: احمد صابری، محمد جواد نطاق، مهدی دین‌زاده،

فرزان حاج رضایی، سارا خرم‌آرایی

ویراستار: حمیده ابرقویی فرد، ساره جورمند

ترجمه: حمیده ابرقویی فرد

گرافیک و طراح جلد: احسان کرامتی نیارق

عکس جلد: سارا خرم‌آرایی، ارگ راین

ناشر: انتشارات پژوهشکده هنر، معماری و شهرسازی نظر

مدیریت انتشارات: پدیده عادلوند، ساره جورمند

چاپ: اول

فصل دوم

منظر آیینی

- ۱ تأملی بر نمودهای منظر میراثی- آیینی در استان کرمان
حمیده ابرقویی فرد
- ۲ «آیین حمام»
بررسی منظر آیینی حمام های ایرانی با تکیه بر ابعاد اجتماعی آیین ها | احمد صابری
- ۳ واکاوی نقش و جایگاه آیینی در ادراک منظر در استان کرمان
نمونه های مذهبی: شهر، روستا و راه | فاطمه تقدیری
- ۴ نقش سنت زیارت-نفرج در فرهنگ ایران
نمونه موردی: بقعه شاه نعمت الله ربی در کرمان | سیده حسنا حسینی نسب
- ۵ بررسی نقش عنصر آب در آیینی- آیینی ایران
منظر آیینی مسجد صاحب الزمان (عج) | زهرا رضاخانی
- ۶ تداوم آیین مهر در فرهنگ ایرانی در دوران معاصر
منظر آیینی چشمه مرتضی علی | سار حرم آبی
- ۷ منظر آیینی بازار
نمونه موردی: بازار گنجلی خان در هسته تاریخی شهر کرمان | مریم خرم آرای
- ۸ بررسی نقش منظر آیینی در شکل گیری هسته مرکزی روستای تیکر-
مهدی حسین زاده

منظر راه، کشاورزی و روستا

- ۹ بررسی منظر روستایی استان کرمان به عنوان میراثی در خطر
سینا ناصری
- ۱۰ تأملی بر الگوی سلسله مراتب فضایی و منظر راه در منظر روستای سه کنج
صنم سعیدی
- ۱۱ واکاوی نقش زیرساخت های آبی در شکل گیری سکونت گاه های روستایی استان کرمان
روستاهای سه کنج و جوبار | علی سزاوار
- ۱۲ ادراک منظر به واسطه راه؛ با تکیه بر نمونه موردی هایی از استان کرمان
فرزان حاج رضایی
- ۱۳ بازخوانی نقش تجدد و مصادیق آن در تحول منظر بومی روستاهای استان کرمان
اردلان طایفه حسینیلو
- ۱۴ تأثیر قابلیت های بستر طبیعی بر شکل گیری منظر روستایی و زیرساخت های معیشتی آن
روستای سه کنج | شهرزاد شریفی رضوی
- ۱۵ بررسی تأثیر اقدامات بازسازی پس از زلزله بر منظر بومی روستای سیرچ
هنگامه قنبری آذرینیر

منظر شهری

- ۶۵ ۱۶ بازشناسی مفهوم منظر شهری در کرمان
رشا کیانی
- ۷۰ ۱۷ بررسی نقش شبکه پیاده‌راه در منظر شهری
آرمیتا زرین، حقیقی
- ۷۳ ۱۸ تأثیر شریان‌های برون‌شهری بر توسعه شهری کرمان، نمونه موردی، محور هفت باغ علوی
شیوا افشاری
- ۷۶ ۱۹ بررسی سازمان فضایی شهر کرمان با تکیه بر تداوم فضایی میان بازار و میدان
ارگ و میدان مشتاقیه | محمد جواد نطاق
- ۷۹ ۲۰ جلوه دیرند در شاکله شهری کرمان
محمدرضا فروزنده
- ۸۲ ۲۱ از مال تا بازار
بررسی تأثیر مداخلات معاصر بر هویت بافت تاریخی شهر کرمان | سیده پریا حسینی
- ۸۴ ۲۲ بررسی نقش معنا، عنصر آب در شکل‌گیری فضاهای شهری با تکیه بر دو نمونه موردی از استان کرمان
شیما طریقی اکبر
- ۸۶ ۲۳ اثرات معاصر سازی بافت تاریخی بر هویت محله‌های قدیمی شهر کرمان
فاطمه رحمتی کامل
- ۸۸ ۲۴ گذر از گذرهای تاریخی
بررسی تحولات معاصر گذرها و مسیرهای در منظر شهر کرمان | فرزانه عباسی
- ۹۰ ۲۵ تأثیر لکه‌های خالی بر منظر شهری کرمان
فاطمه طورچی مقدم

منظر طبیعی-مردمی

- ۹۵ ۲۶ طبیعت به عنوان زیرساخت
بررسی نقش طبیعت در پایداری مناظر مردمی شهر کرمان | مسعود ممسنی
- ۱۰۰ ۲۷ عدم انطباق منظر امروز و منظر طبیعی-فرهنگی کلوت شهداد
پروین اعتصامی
- ۱۰۳ ۲۸ نقش ذهنیت در حفظ منظر طبیعی کلوت شهداد
حدیث نصیری
- ۱۰۶ ۲۹ از بازار کرمان تا مراکز خرید کرمان | فرشاد بهرامی
- ۱۰۹ ۳۰ بازنگری عوامل اجتماع‌پذیری پایدار در تکیه‌های موقت و دائمی شهر کرمان
نگین زمانی
- ۱۱۲ ۳۱ بررسی نقش گیاهان تثبیت‌کننده خاک در منظر طبیعی کویر
نمونه موردی: درختچه گز در منظر طبیعی استان کرمان | زهرا بزدی
- ۱۱۴ ۳۲ نقش عنصر آب در شکل‌گیری فضاهای جمعی
مسجد جامع مظفری کرمان و میدان گنجعلی‌خان | فاطمه آزاد
- ۱۱۶ ۳۳ بررسی تطبیقی توسعه فیزیکی بر مبنای آب
در دو نمونه روستای سه‌کنج و پروژه هفت باغ علوی در استان کرمان | نسیم مؤدب

فصل سوم

جهان امروز در معرض تحولات دائمی و پیوسته‌ای قرار دارد. در چنین بستری آموختن به شیوه‌های یک‌سویه پیشین و تنها در کلاس‌های درس امکان‌پذیر نیست. در علوم محیطی از جمله علم «منظر» نیاز به روش‌های جدید آموزش، بیشتر احساس می‌شود؛ چرا که علم منظر به عنوان دانشی میان‌رشته‌ای در ارتباط تنگاتنگ با جامعه، تاریخ و طبیعت معنا یافته و درک صحیح آن وابسته به تجربه، خوانش و تفسیر مستقیم افراد است. در این میان سفر به مثابه راهی برای کشف و شناخت جهان پیرامون مطرح است که با ایجاد فرصت‌هایی نظیر تجربه مستقیم، شناخت ابعاد مختلف طبیعی، فرهنگی، مردمی، شهری، روستایی و... یک سرزمین را در پی دارد. در این راه شکل‌گیری پرسش در ذهن دانشجویان و تلاش برای کشف پاسخ آن اولین قدم در راه شناخت است. ارتباط بلاواسطه میان مخاطب و دیدگاه، نگاه کل‌نگر به جهان و اجزا مختلف آن و اصالت‌بخشی به بستر شکل‌گیری یک مکان از جمله فواید ادراک منظر، به‌واسطه سفر است که تنها با نشستن در کلاس‌های درس نمی‌توان به فهم عمیق از آن دست یافت.

همان‌گونه که گفته شد، سفر به تری غنی برای پرورش ذهن و آموزش مبتنی بر کشف است؛ بر همین مبنا سفر پژوهشی پنج روزه جمعی از دانشجویان دوره ارشد و دکتری منظر دانشگاه‌های سراسری به سرپرستی دکتر سید امیر منصوری و به مقصد استان کرمان برگزار شد. محتوای اصلی کتاب در پیش رو نیز حاصل تلاش امیر گز به برای شناخت بهتر ابعاد مختلف منظر بومی کرمان است که در چهار گروه منظر شهری، منظر طبیعی و مردمی، منظر کشاورزی، راه و روستایی و منظر آئینی انجام پذیرفته است. انتخاب موضوعات و مبنای علاقه شخصی دانشجویان و سؤالات شکل گرفته در ذهن ایشان بوده و گزارش‌های هر گروه، بخشی از کلیت مفهوم منظر بومی کرمان را بیان می‌کند. گزارش‌ها در دو سطح توصیفی و تحلیل توسط دانشجویان دوره ارشد نوشته شده و در نهایت توسط دانشجویان دوره دکتری و در قالب مقالات علمی-پژوهشی جمع‌بندی شده‌اند. دکتر سید امیر منصوری ضمن آن که بانی برگزاری این سفر پژوهشی دانشگاه و به‌واسطه منظر بودند؛ در طی سفر نیز با سخنان و راهنمایی‌های خود دانشجویان را در امر آموختن و نگارش مقالات علمی حاصل از سفر یاری کردند.

حمیده ابرقویی فرد

